

Nytt från EU

Nyhetsbrev från Socialdemokratiska EU-kritiker # 1/08

Norge utreder tjänstedirektivet

Norges regering har beslutat tillsätta tre utredningar som ska belysa vilka effekter EU:s tjänstedirektiv kan få. Därefter ska den ta ställning till om Norge för första gången ska motsätta sig att ett direktiv tas in i EES-avtalet.

I Norge pågår det en intensiv debatt där det hävdas att tjänstedirektivet hotar välfärden. Såväl regeringen som fackföreningsrörelsen är splittrad. Regeringen har nu uppdragit åt oberoende experter att utreda vilka konsekvenser direktivet kan få på en rad områden, bland annat för arbetet mot social dumpning av löner och arbetsvillkor. Utredningarna ska vara klara i mars. Då hoppas regeringen ha ett bra underlag för att ta ställning till om direktivet bör införlivas i EES-avtalet eller inte.

Miljöpartiet kräver folkomröstning

Miljöpartiet är starkt kritiskt till att regeringen inte utlyser en folkomröstning om EU:s nya fördrag. Partiets ledamot i riksdagens EU-nämnd, Ulf Holm, säger att fördraget i stora delar bara är en ny tappning av den tidigare konstitution som holländare och fransmän röstade ned.

– Det är ett svek mot svenska folket att inte ha en folkomröstning om EU:s framtid. Syftet med fördraget var att EU skulle närma sig medborgarna. Då borde också rimligen medborgare få säga sitt, säger Ulf Holm.

– Med det nya Lissabonfördraget flyttas ännu mer makt från de enskilda medlemsstaterna till EU, vilket inte är en bra utveckling. Det är en enkelriktad gata där makt förs till EU, men det finns inte i en enda fråga att där EU lämnar tillbaka makt till medlemsstaterna, menar Ulf Holm.

Vänsterpartiet startar omröstningskampanj

I mitten av januari sparkade vänsterpartiet igång kampanjen Fråga folket! Syftet är att öka trycket på regeringen för att få tillstånd en folkomröstning om EU:s nya grundlag, Lissabonfördraget.

Medverkande vid kampanjstarten i riksdagshuset var partiledaren Lars Ohly och EU-parlamentarikerna Jens Holm och Eva-Britt Svensson.

Bortsett från de normala inslagen med möten och flygbladsutdelning så bygger en stor del av kampanjen på videohälsningar till regeringen som vem som helst kan spela in och ladda upp på vänsterpartiets kampanjhemsida. Samtliga hälsningar kommer att vidarebefordras till regeringen efter kampanjens avslutande. De bästa bidragen kan vinna ett filmpaket eller biobiljetter.

Norska EU-motståndet växer

EU-motståndet i Norge är starkare än någon gång förr, rapporterar opinionsinstitutet Synovate. Precis hälften av de tillfrågade norska väljarna säger nej till att bli medlemmar i unionen, mot 30 procent som säger ja.

Två gånger har norrmännen folkomröstat om EU-medlemskap: 1972 och 1994. Båda gångerna blev det nej.

Ingen dansk folkomröstning

Det blir ingen dansk folkomröstning om Lissabonfördraget. Folketinget sade i en omröstning (110 mot 48) den 11 december nej till folkomröstning om EU:s nya grundlag. Enligt statsminister Anders Fogh Rasmussen behövs ingen folkomröstning eftersom fördraget inte innebär någon förlust av dansk suveränitet.

– Vi följer därmed dansk praxis, att hålla folkomröstningar om EU endast om det sker suveränitetsöverlåtelse till EU. Så är inte fallet med Lissabon-

fördraget, sade Anders Fogh Rasmussen.

Jens-Peter Bonde, nestorn i danskt EU-motstånd, var upprörd över att det danska folketinget röstade nej till en folkomröstning om Lissabonfördraget.

– Ledamöterna i folketinget har inte ens läst detta obegripliga fördrag. Ironiskt nog ska fördraget inte tryckas i läslig form förrän det ratificerats, sade Jens-Peter Bonde.

Blair vill bli EU:s första president

Förre labourledaren Tony Blairs tal vid ett franskt högermöte i mitten av januari gav ny fart åt spekulationerna om att han siktar på att bli EU:s första president, eller permanent ordförande för Europeiska rådet, en post som införs med Lissabonfördraget.

”Blair sparkar igång kampanj för att bli ”EU-president”, skrev brittiska The Guardian efter den förre brittiske premiärministern Blairs tal inför den franske presidenten Nicolas Sarkozys högerparti UMP. En annan brittisk dagstidning, The Independent, hade rubriken ”Tony Blair, president av Europa?”

I sitt tal i Paris lade Blair på franska fram sin vision om ett ”starkt och enat Europa”.

Sossarna i Lund kräver stopp för Lissabonfördraget

Socialdemokraterna i Lund beslutade i början av januari att anta ett uttalande om att Lissabonfördraget inte bör ratificeras i sin nuvarande form. Skälet är att det idag råder osäkerhet i frågan om huruvida det svenska systemet med kollektivavtal är förenligt med EU-rätten. EU-domstolens besked i det så kallade Vaxholmsmålet i december innebär att den fria rörligheten inom EU överordnas den i Sverige grundlagsstiftade strejkrätten.

– Jag röstade ja till EU 1994, men jag trodde, liksom hela fackföreningsrörelsen, att arbetsrätten och vår arbetsmarknadsmodell inte stred mot EU:s lagar. Det visar sig nu att det var en felbedömning, säger Tord Persson, ordförande i Byggnads Lund.

– EU:s lagar måste ändras. I annat fall bör vi ompröva vårt medlemskap säger Tord Persson.

– Sverige måste få undantag inskrivna i Lissabonfördraget eller så måste fördragstexten ändras, vad gäller kollektivavtalen och strejkrätten. I annat fall bör partiet inte godkänna fördraget. I praktiken innebär detta ett nej till Lissabonfördraget såsom det ser ut idag, säger Tord Persson.

– Strejkrätten och möjligheten att få till stånd kollektivavtal med utländska företag måste alltid vara överordnat den fria rörligheten av tjänster, avslutar Tord Persson.

EU-domen öppnar för lönedumpning

Arne Kjörnsberg, socialdemokrat och före detta ordförande i riksdagens finansutskott, är mycket kritisk till EU-domstolens utslag i det så kallade Vaxholmsfallet som kom veckan före jul:

– Det här öppnar upp för lönedumpning, inte konstigt att Urban Bäckström är glad. Jag tycker att domstolsutfallet är så pass oerhört, att det faktiskt finns anledning att omvärdera EU-medlemskapet. Jag trodde aldrig att det skulle gå så här; det är det värsta slaget mot arbetarrörelsen i modern tid, åtminstone sedan början på efterkrigstiden, säger Arne Kjörnsberg.

Kommentar

Vaxholmsdomen hotar den svenska modellen

EU-domstolens avgörande i Vaxholmsmålet strax före jul blev ett svidande nederlag för den svenska fackföreningsrörelsen. Domen är ett direkt angrepp på löntagarnas rättigheter och den svenska kollektivavtalsmodellen. Domen öppnar för social dumping och utnyttjande av underbetald arbetskraft från andra EU-länder i Sverige. I förlängningen hotar detta även de svenska löntagarnas rättigheter.

EU-domstolens utslag sätter i fara den grundlagsfästa konflikträtten och slår i praktiken fast att konflikträtten bara gäller då den inte begränsar den fria marknaden. Domen öppnar för en övergång till minimilöner på den svenska arbetsmarknaden, ett system som vi på goda grunder inte har valt som bas för att reglera löner på arbetsmarknaden.

Det brådskar att LO-ledningen börjar förstå vad situationen kräver. Första steget bör vara att kliva ur förnekelsen runt sitt nederlag. Andra steget att självkritiskt granska sitt agerande före och efter folkomröstningen 1994. I stort sett hela ledningen för LO uppmanade medlemmarna att rösta ja till EU. LO påstod sig ha fått garantier för att ett EU-medlemskap inte skulle äventyra den svenska modellen på arbetsmarknaden. Men den ensidiga svenska deklaration, som såväl LO som SAF (idag Svenskt Näringsliv) viftade med innan folkomröstningen, var enbart ett värdelöst papper. Lika tomt och utan innehåll var de fackliga EU-entusiasternas prat om att EU var eller skulle kunna bli "en politisk motvikt", eller rent av "ett vänsterprojekt".

EU-domen i Vaxholmsfallet är en bekräftelse på att EU är och förblir ett marknadsliberalt projekt där det främsta ekonomiska syftet är att skapa en stor marknad fri från statliga ingrepp, politiska regleringar och fackliga avtal.

EU är för att tala med den dåvarande högerledaren, numera utrikesminister i den borgerliga alliansregeringen, Carl Bildt "ett frihetsprojekt"; ett projekt för "ekonomisk

frigörelse och liberalisering med det fria företagandet och den fria konkurrensen som hörnstenar".

För ett år sedan varnade LO:s förste vice ordförande Erland Olausson i LO-tidningen för vad som skulle bli konsekvenserna om utslaget i EU-domstolen skulle bli som det blev: "Då har de grundläggande förutsättningarna för vårt medlemskap i EU raderats. Då är det min övertygelse att vi inte kan vara med i den klubben."

Kommer LO:s förste vice ordförande att leva upp till sina uttalanden att kräva utträde ur EU, nu när facket inte längre kan försvara den svenska modellen mot EU:s angrepp?

Vaxholmsdomen har en direkt koppling till den nya EU-grundlag, Lissabonfördraget. I domen konstaterar EU-domstolen att fackliga stridsåtgärder är en grundläggande rättighet inom EU, men att de svenska fackens blockad var ett hinder för friheten att erbjuda tjänster på EU:s inre marknad. EU:s domstol tar således redan hänsyn till EU:s rättighetsstadga när den dömer, men det rubbar inte på den fria marknadens hegemoni i EU.

Vaxholmsdomen borde vara en väckarklocka för alla dem i den svenska fackföreningsrörelsen, såsom LO:s förste vice ordförande Erland Olausson, har drömt om att Lissabonfördraget med EU:s rättighetsstadga kommer att säkra den svenska modellen på arbetsmarknadsområdet.

Att förfäktat Lissabonfördraget är de facto detsamma som att förfäktat Vaxholmsdomen.

Nytt från EU är ett nyhetsbrev som utges fyra gånger per år av Socialdemokratiska EU-kritiker. Du kan kontakta oss genom att mejla till info@eukritiker.se. Besök även vår hemsida www.eukritiker.se.